

Kendelse

afsagt den 13. maj 2024

Sag nr. 2024-06197

NOAH

mod

DR

Miljøorganisationen NOAH ved [Person 1] har klaget til Pressenævnet over radioindslaget ”*Danmark og Grønland afviser kæmpe erstatningskrav fra australsk mineselskab*”, som blev bragt den 7. februar 2024 i P1 Morgen, idet organisationen mener, at god presseskik er tilsidesat.

Sagsfremstilling

Det påklagede radioindslag, der varer ca. 3 minutter [tidskode 01:43:25-01:49:23] og fortsat er tilgængeligt som podcast på dr.dk/lyd, indeholder blandt andet omtale af en sag mellem på den ene side det australske mineselskab, Energy Transition Minerals, tidligere Greenland Minerals (GMAS), og på den anden side Danmark og Grønland, om et erstatningskrav på knap 80 milliarder kroner fremsat af mineselskabet som følge af, at selskabet fik afslag på en ansøgning om at gennemføre et mineprojekt i Grønland. I indslaget medvirker forsvarsadvokat med speciale i international ret [Advokat], der kommer med sin vurdering af sagen, herunder blandt andet hvordan det australske mineselskab er stillet, og hvordan Danmark og Grønland bør forholde sig til sagen.

NOAH har til støtte for klagen anført, at indslaget udgør en klar overtrædelse af retningslinjerne for god presseskik, idet DR har bragt ukorrekte meddelelser, som mediet ikke har efterprøvet, ligesom DR ikke har udvist tilstrækkelig kildekritik af [Advokat] og dermed ikke undersøgt, om hans udsagn er farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt. Hertil har NOAH anført, at [Advokat] i indslaget præsenteres på en sådan måde, at han for lytterne fremstår som en juridisk autoritet på det område, han udtaler sig om, hvilket et tjek på hans advokatfirmas hjemmeside kan afkræfte.

NOAH har endvidere anført, at DR ikke har forelagt sagen, således at begge sider kommer frem, selv om indslaget indeholder omtale af den største retssag eller i hvert fald den største voldgiftssag i Rigsfællesskabets historie, idet sagsgenstanden udgør cirka 76 milliarder

kroner, altså næsten fire gange Grønlands BNP. Dette til trods for, at indslaget, herunder [Advokat], åbenlyst argumenterer for, at de grønlandske og danske myndigheder skal indgå et forlig, selv om DRs nyhedsredaktion burde vide, at de pågældende myndigheder ikke kommenterer verserende sager.

I forlængelse heraf har NOAH henvist til pkt. 8 i de indledende bemærkninger i Naalakkersuisuts svarskrift i sagen, hvoraf fremgår, at voldgiftssagen alene har til formål ”at forsøge at lægge et (utilbørligt) pres på Selvstyret for at meddele GMAS en udnyttelsestilladelse til Kuannersuit-projektet, som GMAS ikke har noget krav på efter grønlandsk ret”. Hertil har NOAH bemærket, at sagen herefter forekommer mere politisk end juridisk, da den er svagt juridisk funderet eller ikke har noget juridisk grundlag, og det er således rimeligt at spørge, om DR med indslaget har gjort sig til part i en politisk proces, hvor formålet er at afpresse de danske og grønlandske myndigheder.

NOAH er desuden af den opfattelse, at DR og andre danske medier i lyset af TV 2-skandalen under det grønlandske landstingsvalg i 2021, som ifølge nogle kommentatorer kunne have haft forbindelse til aktører i den grønlandske råstofsektor, bør udvise særlig agtpågivenhed i sager som den foreliggende. I modsætning til DR har de grønlandske medier længe været klar over, at man skal udvise forsigtighed med kilder, der udtaler sig om mineprojektet, og har i den forbindelse henvist til artiklen ”*Miljøorganisation: Problematiske kilder i Kuannersuit-voldgiftssag*” bragt af Sermitsiaq den 27. marts 2024.

NOAH har endvidere bemærket, at organisationen har indgivet en klage over [Advokat] til Advokatnævnet den 13. marts 2024.

I forhold til retlig interesse har NOAH anført, at såfremt en miljøorganisation som NOAH ikke er klageberettiget, er der ingen de facto, der er det, hvilket vil have som konsekvens, at ingen vil kunne klage til Pressenævnet i forbindelse med problemstillinger, der er så potentielt alvorlige for mennesker og miljø som den foreliggende. Det er ikke kun de danske og grønlandske myndigheder, der vil lide skade af et eventuelt forlig, men også skatteyderne, som vil blive påført et milliardtab. Det grønlandske miljø vil desuden lide en betydelig skade, såfremt det australske mineselskab får tilladelse til at gennemføre det omtalte mineprojekt.

Gennem mere end ti år har NOAH – der også har grønlandske medlemmer – sammen med andre danske og grønlandske miljøorganisationer spillet en central rolle i at få stoppet det pågældende mineprojekt, hvorfor NOAH har en interesse i voldgiftssagen.

NOAH har endvidere anført, at såfremt Pressenævnet ikke finder, at NOAH var klageberettiget på tidspunktet inden, organisationen klagede til DR, må NOAH anses for det nu, idet lytternes og seernes redaktør samt DRs ledelse indvilligede sig i at behandle NOAHs klage over indslaget. NOAHs retlige interesse må desuden anses for bestyrket af DRs mangelfulde behandling af deres klage, hvor DR har bagatelliseret mediets rolle i forløbet.

DR har den 28. marts 2024 afvist NOAHs klage.

Pressenævnets formand, Jens Kruse Mikkelsen, udtaler:

Klagen angår et radioindslag med blandt andet omtale af en sag mellem på den ene side et australsk mineselskab og på den anden side Danmark og Grønland, herunder et af mineselskabet fremsat erstatningskrav på knap 80 milliarder kroner.

Det bemærkes indledningsvist, at det falder uden for nævnets kompetence at tage stilling til, om DRs egne etiske retningslinjer er overholdt. Dette forhold behandles derfor ikke.

Det følger af medieansvarslovens § 43, stk. 2, nr. 2, at formanden kan afvise klager fra personer, virksomheder m.v., der er uden retlig interesse i det påklagede forhold.

Retlig interesse for at klage til Pressenævnet indebærer, at man som person, virksomhed, organisation eller lignende skal være omtalt, afbildet eller på anden måde identificeret i mediet. Det er ikke tilstrækkeligt blot at have interesse i det emne, der er behandlet.

Af forarbejderne til lovens § 43, stk. 2, fremgår, at såfremt en klage er indgivet af en person eller virksomhed mv., som ikke selv er forurettet, kan nævnet optage klagen til behandling på grund af forholdets almene interesse.

NOAH eller organisationens medlemmer, der ikke selv er omtalt eller afbildet i indslaget, har ikke retlig interesse. Indslaget indeholder generel omtale af sagen, herunder baggrunden for sagen og en vurdering af denne samt det australske mineselskabs erstatningskrav. NOAH er en miljøorganisation med en vision om en retfærdig og bæredygtig verden, hvor beslutningerne bliver taget demokratisk. Henset til indslagets indhold og karakter – der i det væsentlige angår baggrunden for mineselskabets krav mod Danmark og Grønland samt en vurdering heraf – finder formanden, at NOAH ikke har en sådan interesse i sagen, at der er grundlag for at behandle klagen i forhold til NOAH, uanset den manglende retlige interesse.

Det bemærkes, at det forhold, at DRs nyhedsredaktion har behandlet NOAHs klage over indslaget, ikke kan føre til en anden vurdering.

Klagen afvises herefter, jf. medieansvarslovens § 43, stk. 2, nr. 2.